
KULTURA BEZ BARIER

Zwiastowanie

„Zwiastowanie Najświętszej Maryi Pannie” wraz z bliźniaczym „Narodzeniem Chrystusa” ujmują prostotą i szczerością ujęcia tematu. Służy temu ograniczenie liczby postaci i skromność otoczenia. Maryja odziana w czerwoną suknię i narzucony na ramiona granatowy płaszcz klęczy na klęczniku pośrodku posadzki z kamiennych tafli ułożonych w szachownicę. Wyczekujące spojrzenie kieruje ku wyłaniającemu się spośród chmur archaniołowi Gabrielowi, który lewą ręką czyni gest pozdrowienia, a w prawej dzierży symbol czystości – lilię. Cud Wcielenia dokonuje się w obecności Ducha Świętego przedstawionego pod postacią gołębic. Świadcami zdarzenia są uskrzydłone płótna.

W budowaniu nastroju sceny duża rola przypada niecodziennemu podłożu malowidła – kamieniowi. Naturalna kolorystyka i bogate użycowanie agatu wpływają na kompozycję – diagonalne linie oddzielają strefę ziemską od niebiańskiej, a Gabriel pozdrawia Maryję dłonią lewą, choć zazwyczaj gest ten przynależy prawicy.

Malowanie na kamieniu nie tylko miało walor estetyczny, ale jest też głęboko zakorzenione w teorii sztuki. Tradycja wywodzi się z debat tzw. paragone – szczególnie rozpowszechnionych w renesansie, a sięgających antyku, na których w tonie polemicznym porównano sztuki w celu wyodrębnienia tej nadrzędnej. Wybór kamienia jako doskonałego nośnika warstwy malarskiej nawiązywać może do sporu między malarstwem a rzeźbą, a w szczególności do argumentu o większej trwałości wytworów tej ostatniej. Choć teoretycy poddawali go w wątpliwość, jako odnoszący się jedynie do trwałości akcydentalnej, nie istotnej, praktycy nie omieszkali podjąć prób zaanektowania tworzywa uznawanego za doskonałe do swej twórczości. Osiągnano w ten sposób spektakularną żywość i trwałość kolorów, które nie ciemniały z biegiem lat (w przeciwieństwie do tych kładzionych na płótnie).

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

KULTURA BEZ BARIER

Na szczególną urodę obrazów na kamieniu nie pozostał obojętny Stanisław Kostka Potocki, który przed rokiem 1798 nabył do swej kolekcji dwa olejne obrazy na trawertynie: *Ucieczkę do Egiptu* i *Ostatnią Wieczerzę*.

Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie

Tytuł przedsięwzięcia grantowego: ***Usunięcie barier komunikacyjnych na wystawie „Fascynacje kolekcjonerskie Potockich” celem poprawy dostępności w obszarze rozumienia i czucia***

Numer: **KBB 106**